

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 12/11
23.03.2011. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija Bate Cvetkovića, predsednika veća, Nevenke Važić, Anđelke Stanković, Ljubice Knežević-Tomašev i Veska Krstajića, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Natašom Banjac, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu - postupku privremenog oduzimanja imovine proistekle iz krivičnog dela od okrivljenog S.N, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. br. 794/10 od 17.02.2011. godine, podignutom protiv pravnosnažnih rešenja Osnovnog suda u Kruševcu POI. br. ... od 11.05.2010. godine i Višeg suda u Kruševcu Kž. br. 57/10 od 20.05.2010. godine, u sednici veća održanoj u prisustvu branioca okrivljenog S.N, adv. M.B. iz K, dana 23.03.2011. godine, doneo je

P R E S U D U

Delimično se uvažava zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. br. 794/10 od 17.02.2011. godine i UTVRĐUJE da je pravnosnažnim rešenjima Osnovnog suda u Kruševcu POI. br. ... od 11.05.2010. godine i Višeg suda u Kruševcu Kž. br. 57/10 od 20.05.2010. godine povređena odredba člana 21. u vezi sa članom 3. tačka 2. Zakona o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela („Službeni glasnik RS“, br. 97/2008), u korist okrivljenog S.N, dok se zahtev za zaštitu zakonitosti u delu koji se odnosi na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. Zakonika o krivičnom postupku, ODBIJA kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Osnovnog suda u Kruševcu POI. br. ... od 11.05.2010. godine, odbijen je kao neosnovan zahtev Osnovnog javnog tužioca u Kruševcu OIK. br. 1/09 od 19.04.2010. godine, preciziran na ročištu održanom 28.04.2010. godine, za privremeno oduzimanje pokretne imovine, i to: putničkog motornog vozila marke „N.“ tip „T...“ 2,7TD, reg. oznake ..., 1996. godište, čiji je vlasnik okr. S.N. iz K; zahtev za stavljanje zabrane raspolaganja sredstvima na dinarskom štednom računu broj ... čiji saldo na dan 05.01.2010. godine iznosi ... dinara, a koji se vodi kod „V...“ A.D. N.S, na ime okr. S.N; i zahtev da se stavi zabrana raspolaganja na vlasničkom udelu koji ima okr. S.N. u pravnom subjektu - društvu za proizvodnju, trgovinu, usluge i kooperaciju „P.“ D.O.O. K, ul. ...., sa matičnim brojem .... i to sa ...% vlasničkog udela kapitala ovog pravnog lica i zabrane prava glasa u ovom pravnom licu.

Viši sudu u Kruševcu, rešenjem Kž. br. 57/10 od 20.05.2010. godine odbio je kao neosnovanu žalbu Osnovnog javnog tužioca u Kruševcu izjavljenu protiv navedenog prvostepenog rešenja.

Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz. br. 794/10 od 17.02.2011. godine protiv rešenja Osnovnog suda u Kruševcu POI. br. ... od 11.05.2010. godine i Višeg suda u Kruševcu Kž. br. 57/10 od 20.05.2010. godine, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP) i povrede krivičnog zakona iz člana 369. stav 1. tačka 3. ZKP u vezi sa članom 21. Zakona o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud uvaži zahtev i utvrdi da je navedenim rešenjima Osnovnog suda u Kruševcu i Višeg suda u Kruševcu povređen krivični zakon u korist okr. S.N.

Vrhovni kasacioni sud postupio je u smislu člana 422. stav 2. i 3. ZKP i u sednici veća, održanoj u odsustvu obaveštenih Republičkog javnog tužioca i okrivljenog S.N, a u prisustvu branioca okrivljenog, adv. M.B, razmotrio spise ovog predmeta, sa pravnosnažnim rešenjima protiv kojih je podnet zahtev za zaštitu zakonitosti, pa je po oceni navoda iznetih u zahtevu našao da je zahtev za zaštitu zakonitosti delimično osnovan, i to u delu koji se odnosi na povredu odredaba Zakona o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela, dok je u delu koji se odnosi na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, neosnovan.

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da je prvostepenim i drugostepenim rešenjem povredom odredbe člana 21. Zakona o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela (u daljem tekstu: Zakon) povređen zakon u korist okrivljenog S.N, ali se pogrešno u zahtevu ta povreda označava kao povreda krivičnog zakona iz člana 369. tačka 3. ZKP.

Prvostepeni sud je kao razlog za zaključak o neosnovanosti zahteva javnog tužioca za privremeno

oduzimanje imovine okrivljenog, u prvostepenom rešenju na strani 7 stav treći, naveo između ostalog da javni tužilac nije izneo dokaze koji ukazuju na postojanje osnovane sumnje da imovina okrivljenog na koju se odnosi taj zahtev „proističe iz krivičnog dela koje je okrivljenom stavljeno na teret“, a na istoj strani rešenja, u stavu četvrtom, prednju ocenu potkrepljuje podacima o vremenu sticanja te imovine, pa tako za putničko vozilo „N.“ navodi da ga je okrivljeni nabavio „još 1999. godine“, a za preduzeće „P.“ da ga je kupio 2003. godine s tim da je samo deo cene isplaćen „u vreme za koje je okrivljenom stavljeno na teret izvršenje krivičnog dela iz člana 229. stav 2. KZ“.

Po nalaženju Vrhovnog kasacionog suda, pogrešan je prednji pravni stav prvostepenog suda kad ocenu o dokazanosti postojanja okolnosti iz kojih proizilazi osnovana sumnja da imovina okrivljenog proističe iz krivičnog dela vezuje za konkretno krivično delo za koje je u toku krivični postupak protiv okrivljenog (za krivično delo iz člana 229. stav 2. KZ po optužnici OJT Kruševac Kt. 992/07 od 14.10.2008. godine) i za vremenski period koji je u optužnom aktu označen kao vreme izvršenja tog dela i sledstveno tome kao relevantnu uzima okolnost da je predmetna imovina okrivljenog u celini ili većim delom stečena pre tog perioda, što je sve protivno odredbi člana 21. stav 2. Zakona i na što se s pravom ukazuje u zahtevu za zaštitu zakonitosti.

Prema navedenoj zakonskoj odredbi, zahtev javnog tužioca za privremeno oduzimanje imovine sadrži, između ostalog, okolnosti iz kojih proizilazi osnovana sumnja da imovina proističe iz krivičnog dela. Odredbom člana 3. tačka 2. Zakona propisano je šta se smatra „imovinom proisteklom iz krivičnog dela“, odnosno da je to imovina okrivljenog, svedoka saradnika ili ostavioca koja je u očiglednoj nesrazmeri sa njegovim zakonitim prihodima. Okrivljenim se u smislu člana 3. tačka 3. Zakona smatra osumnjičeni, lice protiv koga je krivični postupak pokrenut ili osuđeni za krivično delo iz člana 2. Zakona.

Shodno citiranim propisima, u postupku za privremeno oduzimanje imovine, a povodom krivičnog postupka protiv okrivljenog lica zbog krivičnog dela iz člana 2. Zakona, činjenice koje javni tužilac dokazuje jesu postojanje osnovane sumnje o očiglednoj nesrazmeri između zakonitih prihoda okrivljenog i imovine koja je predmet zahteva, kao i postojanje opasnosti da bi kasnije oduzimanje te imovine bilo otežano ili onemogućeno. Kriminalno poreklo navedene imovine jeste zakonska pretpostavka koju okrivljeni može da pobija i dokazuje da je imovinu zakonito stekao, pa je stoga bez značaja da li je stečena u vreme ili pre izvršenja krivičnog dela za koje teče krivični postupak.

Pogrešnim pravnim stavom o uticaju pojedinih okolnosti konkretnog krivičnog dela na zaključivanje o postojanju osnovane sumnje da imovina okrivljenog proističe iz krivičnog dela, prvostepeni sud je učinio povredu zakona - odredbe člana 21. u vezi sa odredbom člana 3. tačka 2. Zakona, a ne povredu krivičnog zakona iz člana 369. tačka 3. ZKP kako je navedeno u zahtevu za zaštitu zakonitosti, jer ova povreda postoji kad je primenjen zakon koji se nije mogao primeniti, a u konkretnom slučaju sud je primenio zakonsku odredbu koju je mogao primeniti, ali je pogrešnim tumačenjem iste povredio zakon u korist okrivljenog.

Kako je drugostepeni sud prihvatio kao pravilne ocene i stavove prvostepenog suda i dajući s tim u vezi i sopstvene razloge u drugostepenom rešenju pozvao se na okolnost da je predmetna imovina okrivljenog stečena izvesno vreme pre perioda označenog u optužnom aktu kao vreme izvršenja krivičnog dela koje je okrivljenom stavljeno na teret i u vezi sa kojim je u toku krivični postupak, to se osnovano u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da povreda zakona o kojoj je reč nije otklonjena ni drugostepenim rešenjem, odnosno da je učinjena i tim rešenjem.

Iz iznetih razloga, Vrhovni kasacioni sud je utvrdio da je prvostepenim i drugostepenim rešenjem povredom odredaba člana 21. u vezi sa članom 3. tačka 2. Zakona, povređen zakon u korist okrivljenog, ne dirajući u pravosnažne odluke protiv kojih je podignut zahtev za zaštitu zakonitosti.

Ne mogu se prihvatiti kao osnovani navodi zahteva da je u prvostepenom rešenju samo izneta sadržina zahteva javnog tužioca za oduzimanje imovine i dokaza koje je tužilac izložio i sadržina odbrane okrivljenog i samo konstatovano da „tužilaštvo nije dokazalo da je imovina okrivljenog i njegove porodice očigledno nesrazmerna sa njegovim zakonitim prihodima“, a da nisu dati razlozi o odlučnim činjenicama na osnovu kojih je prvostepeni sud odbio kao neosnovan zahtev javnog tužioca za oduzimanje imovine, niti razlozi zbog čega sud prihvata navode odbrane okrivljenog i njegovog branioca, pa da je time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, koja nije otklonjena ni drugostepenim rešenjem.

Po oceni Vrhovnog kasacionog suda, navedena bitna povreda odredaba krivičnog postupka nije učinjena jer su u prvostepenom rešenju dati jasni i dovoljni razlozi, prihvaćeni kao pravilni od strane drugostepenog suda, a za ocenu o nepostojanju zakonskih uslova, u smislu člana 21. Zakona, za privremeno oduzimanje imovine okrivljenog S.N, po predmetnom zahtevu javnog tužioca. Naime, prvostepeni sud jasno kaže, na strani 7, stav treći, da javni tužilac sudu nije predočio dokaze o okolnostima iz kojih bi proizilazilo postojanje osnovane sumnje da imovina iz zahteva proističe iz krivičnog dela u smislu zakonske pretpostavke iz člana 3. tačka 2. Zakona da je imovina okrivljenog i njegove porodice u očiglednoj nesrazmeri sa njihovim zakonitim prihodima, kao ni dokaze o postojanju okolnosti koje bi ukazivale na opasnost da bi kasnije oduzimanje imovine bilo otežano ili onemogućeno. Prvostepeni i drugostepeni sud jesu zauzeli pogrešan pravni stav u pogledu pojedinih okolnosti od značaja za ocenu o postojanju osnovane sumnje da imovina okrivljenog proističe iz krivičnog dela, ali se ni u zahtevu javnog tužioca ne iznose činjenice i podaci o svim zakonitim prihodima okrivljenog i njegove porodice kao okolnosti bitne za ocenu o postojanju ili nepostojanju očigledne nesrazmere istih i imovine okrivljenog, niti ukazuje na nesrazmeru u iznetom smislu, pa ni sud nije mogao dati drugačiju ocenu ni razloge u pogledu tih okolnosti, od iznetih u pobijanim rešenjima.

Iako zahtev za zaštitu zakonitosti nije podnet u pravcu povrede krivičnog postupka iz člana 368. stav 1.

tačka 6. ZKP pa se ovaj sud nije upuštao u utvrđivanje iste, a vezano za okolnost da je o žalbi javnog tužioca protiv prvostepenog rešenja odlučivao Viši sud u Kruševcu umesto Apelacionog suda u Kragujevcu koji je „viši sud“, u smislu člana 35. stav 3. Zakona o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela, nadležan u konkretnom slučaju za odlučivanje o žalbi shodno odredbama člana 23. stav 2. tačka 1. i člana 24. stav 1. tačka 2. Zakona o uređenju sudova i člana 6. tačka 2. Zakona o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava, Vrhovni kasacioni sud nalazi uputnim da se ovom prilikom skrene pažnja na ovaj propust kako bi se izbeglo ponavljanje istog ubuduće.

Iz iznetih razloga, na osnovu odredaba člana 30. stav 1. Zakona o uređenju sudova („Službeni glasnik RS“, br. 116/2008) i primenom odredaba člana 425. stav 2. i 424. ZKP, Vrhovni kasacioni sud je odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar-savetnik,

Nataša Banjac, s.r.

Predsednik veća-sudija,

Bata Cvetković, s.r.